

נשמתא

דאורייתא

הורים וילדים לומדים חסידות בצורת

שבט פרשת לך-לך, י"א מרחשון תשע"ו, שנת הקהל גיליון 185 | יוצא לאור על ידי ועד כפר חב"ד ארה"ק ת"ו

ה'הקהל' המשפחתי

מיהו יהודי? המאמין הקטן

אבא/אמא: תאור נפלא על עבודתו של אברהם אבינו, שנולד בבית של עובדי עבודה זרה וגלה את האמונה בהשם, אנו מוצאים בדברי הרמב"ם:

"כיון שנגמל איתן זה, התחיל לשוטט בדעתו והוא קטן, ולחשב ביום ובלילה, והיה תמה: היאך אפשר שיהיה הגלגל הזה נוהג תמיד, ולא יהיה לו מנהיג; ומי יסבב אותו, לפי שאי אפשר שייסבב את עצמו. ולא היה לו לא מלמד ולא מודיע דבר, אלא משקע באור כשדים בין עובדי עבודה זרה הטפשים. ולבו משוטט ומבין, עד שהשיג דרך האמת, והבין קו הצדק, מדעתו הנכונה; וידע שיש שם א-ל לוח אהד, והוא מנהיג הגלגל, והוא ברא הכל, ואין בכל הנמצא א-ל לוח חוץ ממנו. וידע שכל העם טועים. וכן ארכעים שנה, הכיר אברהם את בוראו.

כיון שהכיר וידע, התחיל להשיב תשובות על בני אור כשדים ולערך דין עמהם, ולומר שאין זו דרך האמת, שאתם הולכים בה. ושבר הצלמים, והתחיל להודיע לעם, שאין ראוי לעבד אלא לא-ל לוח העולם."

נס האמונה

ילדעילדה: "כיון שגבר עליהם בראיותיו, בקש המלך להרגו; נעשה לו נס, ויצא לחרן. והתחיל לעמד ולקרות בקול גדול לכל העם, ולהודיעם שיש א-ל לוח אהד לכל העולם, ולו ראוי לעבד. והיה מהלך וקורא ומקבץ העם מעיר לעיר ומממלכה לממלכה, עד שהגיע לארץ כנען, והוא קורא, שנאמר "ויקרא שם בשם ה' א-ל עולם". וכיון שהיו העם מתקבצין לו ושואלין לו על דבריו, היה מודיע לכל אהד ואהד לפי דעתו עד שיחזירוהו לדרך האמת, עד שנתקבצו אליו אלפים ורכבות, והם אנשי בית אברהם, ושתל בלבם העקר הגדול הזה, וחבר בו ספרים, והודיעו ליצחק בנו. "

לזכות החייל בצ"ה **דוד שמואל** שיחי **ויצמן** לרגל יום הולדתו י"ג מרחשון נדפס ע"י ולזכות הוריו חיים ושפרה שיחיו ויצמן

לזכות החייל בצ"ה **יחיאל מיכל** שיחי **סודקביץ** לרגל יום הולדתו כ"ט מרחשון נדפס ע"י ולזכות הוריו ירמיהו דוד ורחל שיחיו סודקביץ

לשנת הצלחה וברכה בכל המצטרך בגשמיות וברוחניות

עם החילים בגבול, שרנו ורקדנו אתם. החילים השתתפו בהתלהבות בפעילות שלנו. אבל כשנסינו להמשיך לנסע צפונה, ההתנהגות שלהם השתנתה. הם עשו את זה מאוד ברור והבהירו לנו שאין כל דרך להמשיך ללא התר.

בלית ברירה, נשארו בגבול. כל אהד מאתנו התמקד במשימה שונה; אהד מאתנו החל להניח תפלין עם החילים הנכנסים והיוצאים ללבנון, ואחרים החלו בהרשמה של אות בספר התורה לכל חיל. אני קבלתי את המשימה לפתור את המבוי הסתום. התחלתי לעשות סדרה של שיחות מטלפונים צבוריים שהצבא הציב עבור החילים בגבול.

היו פעמים שחשבתי שאני מתקדם. עם זאת, לאחר שש שעות, עדין לא היה לנו ההתר הדרוש. עזבנו את הגבול בשעה 10:00 בערב, וחזרתי לצפת מיאש לחלוטין.

ברגע שהגענו חזרה לצפת, החלטנו לצאת מיד למפקדה של פקוד צפון, הממקמת בבסיס צבאי בפאתי צפת. הגענו לפני חצות ליל ואחרי כמה דקות הרשינו להכנס לבסיס, והצגנו את הספור שלנו לפני אחד הקצינים. הוא היה מאוד לכבי, ואמר לנו שהוא יודע הכל על הרבי. הוא יעץ לנו לחזור למחנה, לרוב הצבאי הראשי של צה"ל שיהיה בבקור בבסיס, אולי הוא יוכל לעזור לנו.

איך אפשר להרדם?

לאחר יום ארוך ומתיש, הלכתי לישון. עם זאת, לא הייתי מסוגל להרדם. זה הפריע לי מאוד שימים רבים אנו מנסים למלא את הוראתו של הרבי, ואנחנו עדין לא הצלחנו. מהמזכירות של הרבי הטלפונים המשיכו להגיע, ועדין לא היו לנו חדשות טובות, שהרבי חפה להן. מה אני עושה במטרה?

קפצתי מיד מהמטה, והתלבשתי במהירות. מהרתי לביתו של אהד מעמיתי, ודפקתי על דלתו. השעה היתה כבר מאחרת, ובסופו של דבר הוא פתח את הדלת. אמרתי: "מה, אנחנו חוזרים למפקדה של פקוד צפון על מנת לדרש אשור כניסה ללבנון!". הוא השיב: "אהרן ליזר, תרגע, זה אחרי חצות. לך לישון קצת..."

אני הגבתי: "אני הולך לבסיס הצבאי אם תצטרף אלי או לא. אם ברצונך להיות שותף, אז בוא אתי. אם לא, אני אלה בעצמי, ומלוי המשימה יזקק רק לזכותי". הוא השיב: "נו, טוב, נלך..."

נכנסתי למכונית שלי ונסעתי לכיוון הבסיס הצבאי. אפלו לא הייתי בטוח איך אני נכנס לבסיס, מה אמר לשומר? שאני צריך להכנס לבסיס בשעה 1:30 בבקר, בעת המלחמה, כדי שאוכל להדפיס כמה ספרים?

"מקרה חרום אמתי"

נכנסתי לשער הבסיס במהירות גבוהה, ועצרתי בחריקת כלמים פתאומית. קפצתי מהרכב וצעקתי אל השומר: "איפה מפקד הבסיס? דחוף, אני חייב לדבר אתו!". הזקוף בטח חשב שזה מקרה חרום אמתי, והוא פתח מיד את השער עבורי, בלי לשאול יותר מדי שאלות, והצביע על האזור של המפקדה. אני עדין לא מאמין שזה קרה; זה היה לא פחות מנס. אני בקרתי בבסיסים במאות הדדמניות, ואף פעם לא נכנסתי בלי לקבל אשור מקדם."

המשך בשבוע הבא בעזרת השם

טנק המבצעים בלבנון

חלק ראשון

החסיד שהדפיס את התניא בלבנון

שם החסיד: הרב אהרן אליעזר ציטלין עליו השלום
עיר הולדתו: מונטריאל
עיר שליחותו: עיר הקדש צפת
שנות חייו: ח' תשרי תשי"ד - ב' מרחשון תשע"ו
הדור השביעי לחסידות חב"ד

הרב אהרן אליעזר (שכנה בחפה 'אהרן ליזר') ציטלין עליו השלום היה אהד אחד מדמיות המופת של שלוחי הרבי והחסידים בדורנו. שליח זכה להקים רשת של עשרות גני חב"ד בעיר הקדש צפת ולהביא לרבי קבוצות רבות של חסידים ומקורבים. אהד מספוריו המרתקים הוא ספור הדפסת התניא בלבנון על פי הוראת הרבי, לפני כשלושים וארבע שנים, במהלך מלחמת לבנון הראשונה.

הוראות מבצעיות

"בשנת תשל"ח, הרבי יזם מבצע להדפסת מהדורה של ספר התניא בכל מדינה בעולם. הוראה זו התבססה על הוראתו של הבעל שם טוב, שהמשיח יבוא כאשר מעינות החסידות יתפשטו ברחבי העולם.

כאשר פרצה מלחמת לבנון בקיץ תשמ"ב, התארגנו בראשות הרב ליכל קפלן עליו השלום, שהיה השליח הראשי בעיר צפת, להדפיס את ספר התניא בלבנון. הוראותיו של הרבי היו ממקדמות: להדפיס את התניא לפחות בשלוש ערים ללבנוניות שהיו מאכלסות בעבר בקהלות יהודיות משגשגות, ושנמצאו באותו זמן בשליטת צה"ל.

מיד עם קבלת הוראות אלה, הרב קפלן הקים ועדה כדי להתחיל להניע את התכנית לפעולה. זה היה קל יחסית עבורנו להשיג את הציוד, שכלל טנדר גדול, גנרטור חשמלי, דפוס, ולוחות ההדפסה של ספר התניא. עם זאת, היה הרבה יותר קשה לקבל התר מצה"ל שיאפשר לנו להכנס לאזור המלחמה - שהיתה אז בעצומה - בדרום לבנון. הרב קפלן בקש מגורמים בעלי השפעה בחב"ד להשתמש בקשרים שלהם כדי לקבל את ההתר הדרוש. הם קבלו מספר ההבטחות, אבל ההתר לא התממש למעשה.

שיחות ליליות מהמזכירות

בינתיים, התחלנו לקבל שיחות ליליות מהמזכירות של הרבי, שהרבי מבקש עזרון. סימן יוצא דופן זה הדגיש לנו את הענין של הרבי בנושא הזה, ועודד אותנו לעבד קשה יותר כדי להשיג את האשור המיחל. במקביל, היינו עצובים כשהבנו שאנחנו לא מתקורבים להגשמת משאלתו הקדושה של הרבי.

זה הגיע לנקדה שבה אנחנו באמת לא ידענו מה לעשות. קבלנו הבטחות רבות שכבר נקבל התר כניסה, אבל העבדה היא, שהאשור לא הגיע. עד כדי כך, שהרב קפלן הציב שפשוט נסע לגבול ללא התר, וננסה להכנס ללבנון...

יצאנו ביום חמישי אחר הצהריים, והגענו לגבול לאחר שעות של נהיגה. יצאנו מהרכב שלנו, ומיד התחלנו לעשות את מה שחב"ד עושה הכי טוב... אמרנו 'לחיים'

להרגיש את החבר

ילד/ילדה: השבוע התחלנו לבקש בתפלת שמונה עשרה "ותן טל ומטר לברכה על פני האדמה". אפלו שבשמחת תורה כבר התחלנו לומר "משיב הרוח ומוריד הגשם", אנחנו מחכים עד ז' מרחשון ורק אז מבקשים "ותן טל ומטר לברכה". מדוע?

אבא/אמא: זה בגלל שבזמן בית המקדש היו מחכים עד שעולי הרגל שעלו לירושלים בחג הסוכות יספיקו לחזור לבתיהם. ליהודי שגר הכי רחוק בארץ ישראל, סמוך לנהר פרת, לוקח כשבועים להגיע חזרה הביתה. ולכן, כדי שהוא לא ירטב מהגשמים בדרך, היו מחכים עם הבקשה על הגשמים עד ז' מרחשון.

ילד/ילדה: הגשם הוא דבר מאוד מאוד חשוב, בשביל השדות ובשביל השתייה בארץ ישראל. אבל כאן אנחנו רואים כמה אהבת ישראל היא דבר חשוב - אנחנו מחכים עם הבקשה על הגשם, העקר שיהודי אחר לא יצטער בדרך.

כאן מדגשת האחדות של עם ישראל לא רק כשכלם עולים לבית המקדש, אלא גם כשהם מתפזרים איש לביתו, עד למקום הרחוק ביותר. ואת האחדות הזאת מרגישים גם יהודים פשוטים שעובדים בשדה ומצפים כבר לגשם, אך הם ממתינים לאותו יהודי שיגיע לביתו הסמוך לנהר פרת.

אבא/אמא: איך באמת הצער של מישהו שיכול להרטב מהגשם יותר חשוב מהתפלה שיגיד גשם? הרי יש מצוה שאדם יבקש מהשם כל מה שהוא צריך וארץ ישראל זקוקה מאוד לגשם! אלא, כשאנו מרגישים שהדבר יגרום צער למישהו אחר, זה גורם צער גם לנו ולכן אנו פטורים מלבקש ירידת גשמים, כדי שלא נצטער.

הלקח:

לא רק בזמן החגים, אלא גם בימים אלה נוסף באהבת ישראל ונזכה במהרה לכיאת הגואל.

(מעובד ע"פ שיחת ז' מרחשון תשמ"ו)

ואגדה שמך". גדלות אמתית של חבור עם השם.

הלקח:

כל יהודי קשור תמיד עם השם, מצד הבחירה של השם בנו. כשפוגשים יהודי שעד עתה לא היה לו קשר גלוי לחיי היהדות, אפשר וראוי להתחיל מיד ב"לך לך" - בקיום רצון השם בפועל, שכן הוא כבר קשור עם הקדוש ברוך הוא בעצם נשמתו. אדרבה, מתוך קיומו של רצון השם, יגיע אחר-כך אותו יהודי גם להכרה ולהבנה הנכונה.

(מעובד ע"פ לקו"ש חכ"ה עמ' 47 ואילך)

שאלות הבנה:

• מה הספיק אברהם אבינו עד גיל 75?

_____

• מדוע התורה לא מספרת לנו על כל זה?

_____

• כיצד צריך להתחיל לקרב יהודי?

_____

• ומה צריכה להיות הגישה שלנו בקיום המצוות?

_____

גליון 185 לך-לך

שם התלמיד/ה: _____ משפחה: _____

כיתה: _____ חתימת הורים: _____

התעלומה

אבא/אמא: למרבה הפלא, כל זה מובא במדרשי חז"ל, אך התורה עצמה מתעלמת מכל ההיסטוריה ומכל הקשיים של אברהם אבינו שהכיר את בוראו ופרסם זאת לכל באי עולם, ומיד אחר שהיא מספרת על לדתו בסוף פרשת נח, היא 'מדלגת' בתחלת פרשתנו ומספרת לנו על צווי השם לאברהם: "לך לך מארצה וממולדתך ומבית אביך", צווי שנגמרו לו בהיותו בן שבעים וחמש שנים, ומכאן ממשיכים לספר לנו באריכות על מה שקרה עמו עד הסתלקותו. לאן נעלמו שבעים וחמש שנים של עשייה מפארת!?

אשר בחר בנו

ילד/ילדה: אלא כאן מלמדת אותנו התורה מהו יהודי. כיון שהאדם מגביל בחכמה ובדיעה שלו, הוא אף פעם לא יוכל בכוחות עצמו להתחבר כראוי לקדוש ברוך הוא, שהוא אין-סופי. אם כן, המיוחד בקשר של היהודי עם השם הוא לא הקשר המגביל שבא מצדו של האדם, אלא הבחירה של הקדוש ברוך הוא בנו כעם.

ומסכה זו התורה מתחילה לספר לנו על אברהם אבינו - היהודי הראשון - לא מהנקדה בה הוא התחיל לחפש את השם, להאמין בו ולפרסם את שמו (למרות שזה דבר עצום ונפלא), אלא דוקא מהצווי של השם אליו לעזב את הכל וללכת לארץ ישראל - "לך לך מארצה וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך". מכאן מתחיל עם ישראל, הקשור לקדוש ברוך הוא בקשר בלתי מגביל, מעל טבע העולם ולמעלה ממנה שכן אדם יכול להשיג בכוחות עצמו.

שני מסרים

בכל ספור שהתורה בוחרת לספר לנו על האבות הקדושים, יש הוראה עבורנו. גם בענין הזה יש מסר נפלא:

א. כשאנחנו פוגשים יהודי שלא היה קרוב עד עתה לתורה ומצוות - היינו יכולים לחשב שעלינו קדם כל להסביר לו מי זה השם ומה זה יהודי ורק אחר כך לתת לו לקים מצוות - אומרת לנו התורה: לא! ההתחלה היא מקיום מצוות. בדיוק כמו התחלת יצירתו של עם ישראל על ידי צווי השם ליהודי הראשון, אברהם אבינו, "לך לך". דוקא באמצעות קיום המצוה, בקבלת על וכאשר הוא עדין לא מכין, אלא רק מפני שהשם צוה, יהודי מתחבר לקדוש ברוך הוא בקשר בלתי מגביל.

ב. גם יהודי שכבר מקים ברוך השם תורה ומצוות, לומד תורה ואוהב את השם, עליו לדעת שהעקר הוא לקיים את המצוה בקבלת על, כי כך צוה השם.

צא מעצמך

ילד/ילדה: לכן הצווי הראשון לאברהם היה "לך לך מארצה וכו" - הדבר רומז לא רק על יציאה מחרן אלא גם על 'יציאה' מכל מה שאנחנו מבינים ויוזעים והתחברות לצווי האלקי - "אל הארץ אשר (אני, השם) אראך". כך דוקא יכול יהודי להגיע ל'ואברכה